

Szlak Piastowski nie tylko upowszechnia pamięć o początkach państwowości polskiej, stwarza także niebywałą okazję do aktywności fizycznej. Można go zwiedzać, podróżując samochodem, rowerem, a nawet łódką motorową (w części). Miłośnicy koni znajdą wzdłuż jego trasy sporo stadnin, fani kolejnictwa – kilka tras kolejowych, które mają charakter atrakcji turystycznej. Piastowie patronują też biegaczom, kajakarzom, motocyklistom, w ramach organizowanych specjalnie rajdów, biegów czy sptywów.

Lubiń

Benedyktyni obecni są tu od 1070 r. Klasztor zbudowali, jak każda zakonna tradycja, na wzgórzu. Obecny barokowy kościół wzniesiono na fundamentach romańskich i gotyckich. Na sąsiednim wzgórzu przyciąga wzrok romański kościółek św. Leonarda.

Poznań

Najstarsza historia grodu ukryta jest w ziemi Ostrowa Tumskiego, na którym dziś króluje katedra. Trakt Królewsko-Cesarski prowadzi turystów przez tysiącletnie dzieje miasta. Wyprawę warto rozpocząć w Bramie Poznania – interaktywnym centrum historii.

Pobiedziska

Nazwę zawdzięczają Kazimierzowi Odnowicielowi, który odniósł tu zwycięstwo (*pobieda*) nad buntownikami. Koniecznie trzeba zatrzymać się w Skansenie Miniatur Szlaku Piastowskiego i zajrzeć do położonego obok Grodu Pobiedziska z rekonstrukcjami machin oblężniczych.

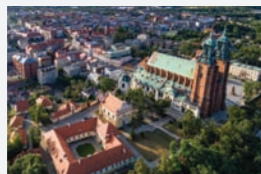
Ostrów Lednicki

Wyspa na jeziorze Lednica zwana jest chrzcielnicą Polski. Przyciąga śladami budowli z czasów panowania Mieszka I i Bolesława Chrobrego: zobaczmy tutaj relikty pałacu książęcego z basenami chrzcielnicami w kaplicy, pozostałości kościoła, domostw, mostów i wał grodowy.

Gniezno

W centrum miasta, które założył legendarny Lech, wznosi się wzgórze jego imienia, a na nim – królowa polskich katedr, sanktuarium św. Wojciecha. Pięciu królów w niej koronowanych przypominają dziś pełne ekspresji rzeźby na nowym Trakcie Królewskim.

Trzemeszno

Patronem miasta jest utrwalony w herbie św. Wojciech. Tradycja głosi, że to tu złożono wykupione ciało świętego, zanim spoczęło w Gnieźnie. W barokowej świątyni Wniebowzięcia NMP zachowały się fragmenty romańskiej budowli z XII w.

Mogilno

Jedno z najstarszych opactw w Polsce ufundował tu Kazimierz Odnowiciel. Benedyktyni wzniesli klasztor i kościół św. Jana Apostoła. Dziś w kompleksie podziwiamy znakomicie zachowane relikty romańskie: krypty, kaplice oraz najstarszą w kraju studnię.

Strzelno

Obok siebie stoją dwie świątynie, które są śladem działalności norbertanek. Pierwsza – to kościół św. Prokopa, największa w Polsce rotunda, a druga – to kościół Świętej Trójcy i NMP, skarbnica romańskiej rzeźby z bezcennymi kolumnami.

Inowrocław

„Miasto na soli”, miasto sanatoryjne, w którym można natrafić na liczne ślady piastowskiej przeszłości: romański kościół Imienia NMP z przełomu XII i XIII w., kościół farny św. Mikołaja z XIII w. oraz dwa fragmenty gotyckich murów obronnych.

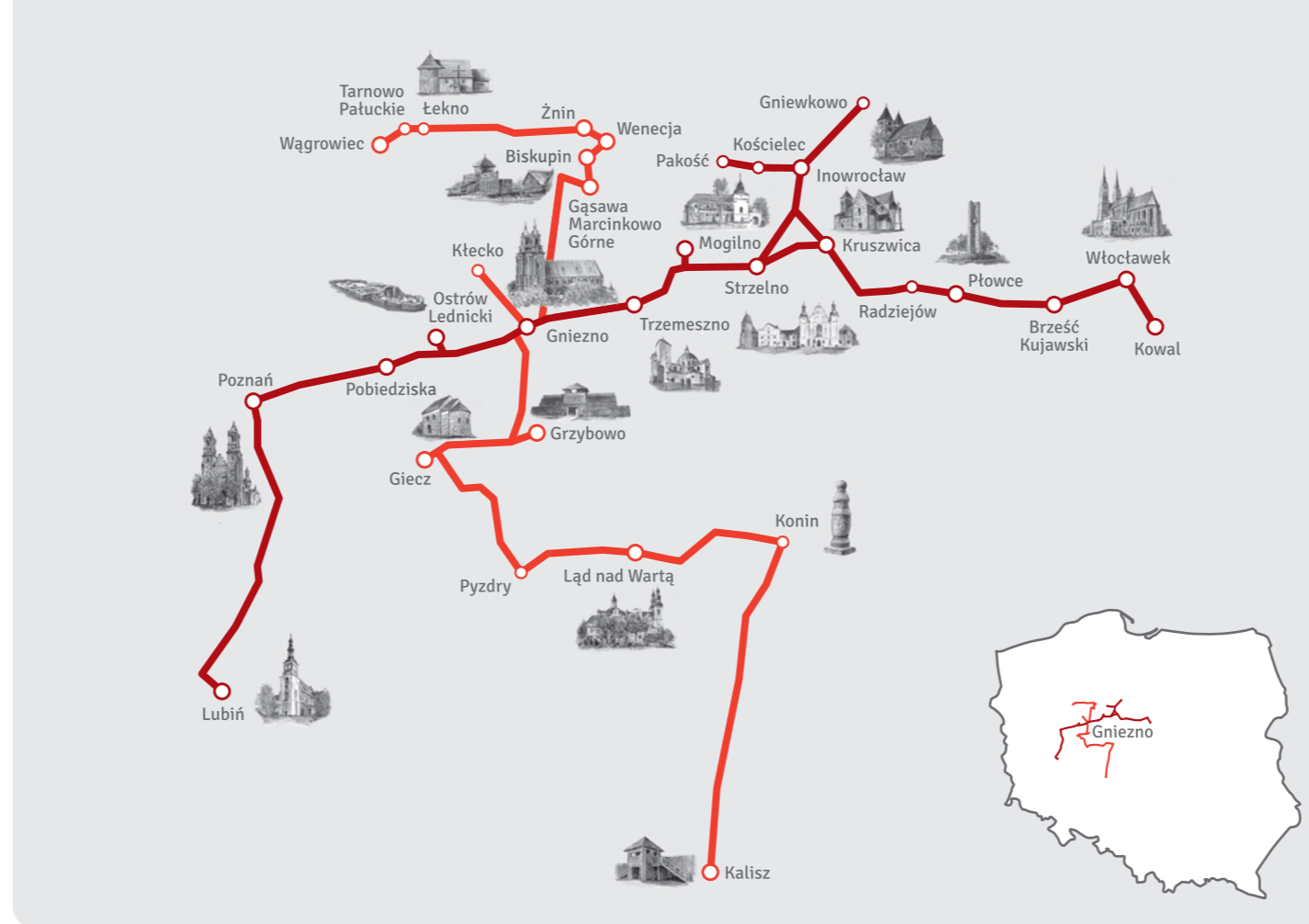
Pakość

Do budowy XVII-wiecznego kościoła św. Bonawentury wykorzystano cegłę z gotyckiego zamku książąt kujawskich. Kościół wraz z 25 kaplicami tworzy słynną kalwarię, której miasto zawdzięcza miano Kujawskiej Jerozolimy.

Kruszwica

Mysia Wieża – bohaterka legendy o okrutnym królu Popielu, a dziś punkt widokowy – to pozostałość zamku Kazimierza Wielkiego. Piastów pamięta także kolegiata Świętych Piotra i Pawła – jeden z najlepiej zachowanych zabytków romańskich w Polsce.

Radziejów

Gród istniał zapewne już za pierwszych Piastów. Prawa miejskie zawdzięcza Władysławowi Łokietkowi, który ufundował kościół św. Stanisława fundowany w XIII w. Resztki gotyckich murów obronnych wtopiły się w historyczne budowle. Na rynku od 2009 r. stoi pomnik króla.

Płowce

Wieś Płowce leży pomiędzy Brześciem Kujawskim a Radziejowem. To tam 27 września 1331 r. Władysław Łokietek pokonał wojska Zakonu Krzyżackiego. Dziś na polu bitwy stoi pomnik, a co roku grupy rekonstrukcyjne odtwarzają historyczną bitwę.

Brześć Kujawski

Tu urodził się Władysław Łokietek. Miasto ucierpiało wiele od Krzyżaków, zwłaszcza kościół św. Stanisława fundowany w XIII w. Resztki gotyckich murów obronnych wtopiły się w historyczne budowle. Na rynku od 2009 r. stoi pomnik króla.

Włocławek

Miasto może się pochwalić jedną z najstarszych katedr gotyckich w Polsce. Wzniesiono ją jako wotum wdzięczności za zwycięstwo grunwaldzkie. W katedrze zachowały się kilkusetletnie witraże. Warto odwiedzić też Muzeum Historii Włocławka, w którym urzeka kopia „czary włocławskiej”.

Kowal

Miasto na pograniczu, które przez wieki targane było wojnami. Dlatego po bujnej przeszłości nie zachowały się ślady materialne. Sławy przysparza mu Kazimierz Wielki, który urodził się tu 30 kwietnia 1310 r. Dziś przypomina o tym imponujący pomnik króla.

Wągrowiec

W XIV w. cystersi z Łekna wybrali to miejsce na swoją siedzibę: wzniesli kompleks klasztorny i zarządzali miastem przez 400 lat. Do cysterskiej szkoły uczęszczał m.in. Jakub Wujek, autor najważniejszego przez stulecia tłumaczenia Biblii na język polski.

Żnin

Stolica Pałuk zachowała średniowieczny układ urbanistyczny, ale najbardziej widomym znakiem przeszłości jest gotycka baszta: w przysięgu kwadratowa, w wyższych partiach ośmioboczna. Obecnie w tym „ratuszu wieżowym” mieszczą się wystawy Muzeum Ziemi Pałuckiej.

Wenecja

Z zamku zbudowanego w 1390 r. zostały zaledwie ruiny. Kiedyś pełnił funkcje obronne, ale po podpisaniu pokoju z Krzyżakami jego znaczenie upadło. Dziś do pozostałości po zamku przyciąga sława Diabła Weneckiego i pobliskie Muzeum Kolei Wąskotorowej.

Biskupin

Miejsce kultowe dla miłośników historii. Z jednej strony pokazuje, jak mogła wyglądać wieś wczesnopiastowska, z drugiej – eksponuje ślady wcześniejszej kultury łużyckiej. W Biskupinie czas się zatrzymał, osada cały czas tętni życiem.

Gąsawa i Marcinkowo

Gąsawa zapisała się w historii jako miejsce zjazdu książąt piastowskich w 1227 r. W wyniku zamachu zginął wtedy książę zwierzchni Leszek Biały. Nieopodal miejsca jego śmierci w Marcinkowie Górnym stoi dziś pomnik.

Grzybowo

Na terenie jednego z większych grodów piastowskich działa dziś rezerwat archeologiczny. W budynku muzealnym zaaranżowano wystawę opowiadającą o nożu jako przedmiocie użytku codziennego w epokach kamienia, brązu, żelaza oraz współczesnej.

Giecz

Najprawdopodobniej rodowa siedziba Piastów różnorodnie zaświadcza o swej wyjątkowej roli sprzed ponad tysiąca lat. Można tu tropić przeszłość, przyglądając się fundamentom palatium, podziwiając urodę dwóch świątyń oraz zwiedzając wystawę w rezerwacie archeologicznym.

Pyzdry

Miasteczko, malowniczo usytuowane nad Wartą, z imponującym pofranciszkańskim zespołem klasztornym, pamięta czasy, kiedy ostatni Piastowie scalali państwo polskie. O piastowskich korzeniach informuje wystawa w piwnicy zabytkowego domu podcieniowego.

Ląd nad Wartą

Ufundowany w XII w. cysterski zespół klasztorny dziś urzeka barokowym pięknem. Wśród śladów gotyckich wyróżnia się bezcenne oratorium św. Jakuba. Spokojnie na co dzień miejsce ożywia się co roku podczas Festiwalu Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej.

Konin

W połowie drogi między Kaliszem a Kruszwicą ustawiono w XII w. znak drogowy, który do dziś informuje o tym niestychanie dokładnym pomiarze. Stup koniński to najstarszy tego rodzaju zabytek w środkowo-wschodniej części Europy.

Kalisz

Miasto uważane za najstarsze w Polsce dumne jest też z piastowskiego rozdziału w swej historii: przypomina o nim rezerwat archeologiczny na Zawodziu, Muzeum Okręgowe, katedra św. Mikołaja i Baszta Dorotka zapraszająca w podróż do świata baśni i legend.

Szlak Piastowski: na wypad, na weekend, na wakacje

- ✓ ponad **600 km** historycznej przygody
- ✓ około **60 obiektów**: 1000-letnie zabytki i multimedialne ekspozycje
- ✓ plenerowe wydarzenia **od wiosny do późnej jesieni**
- ✓ inscenizacje, rekonstrukcje, festyny **dla całych rodzin**
- ✓ doskonałe **oznakowanie drogowe**
- ✓ darmowa **aplikacja** (położenie, aktualności, dostępność)
- ✓ urozmaicona oferta **gastronomiczno-noclegowa**

www.szlakpiastowski.pl

Historia w dobrej kondycji

Weekend na Szlaku Piastowskim

To święto adresowane do różnych odbiorców. Organizatorzy dokładają starań, aby przygotować atrakcyjny program także dla miłośników turystyki aktywnej. Co roku jest on inny, w zależności od zaangażowania partnerów. Czasem dominują spływy kajakowe, czasem rajdy rowerowe, a czasem rajdy piesze. Jak dotychczas spływy kajakowe odbywały się w Wągrowcu w Poznaniu oraz na trasie Łąd – Pызdry. Dużą popularnością cieszyły się rajdy rowerowe organizowane w Kaliszu, Koninie, Kruszwicy, Gnieźnie i Wągrowcu. W tym ostatnim mieście odbywają się pod piastowskim patronatem także rajdy motocyklowe, a w Gnieźnie – samochodowe.

Piastowski Trakt Rowerowy

Pierwszy odcinek powstał w połowie lat 90. ubiegłego wieku. Obecnie liczy 104,5 km. Oznaczony jest znakami w kolorze czarnym. Rozpoczyna się na Malcie w Poznaniu, a kończy we wsi Izdby. W większości jest łatwy do przebycia, ale zdarzają się odcinki piaszczyste. Kolejne przystanki wyznaczają grodziska i miejsca związane z Piastami oraz dwa parki: Park Krajobrazowy Promno i Lednicki Park Krajobrazowy.

Nadwarciański Szlak Rowerowy

Szlak ten podobnie jak Piastowski Trakt Rowerowy należy do Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych i zaczyna się w Poznaniu. Wiedzie wzdłuż Warty na terenie województwa

wielkopolskiego. Na odcinku wschodnim, liczącym 250 km, szlak przebiega przez „piastowskie” miejscowości: Pызdry, Łąd nad Wartą (tu prowadzi szlak łącznikowy z miejscowości Zagórów) i Konin. Aktywny wypoczynek nad malowniczą Wartą nietrudno więc połączyć z wycieczką w średniowieczną przeszłość.

Wielka Pętla Wielkopolski

To droga wodna o długości 687,9 km. Tworzą ją Noteć, Warta i kanały je łączące. Część WPW pokrywa się ze Szlakiem Piastowskim (od Pakości przez Inowrocław, Kruszwicę, Konin, Pызdry, Łąd nad Wartą do Poznania), dla wodniaków jest to więc znakomita okazja, aby swoją podróż urozmaicić wypadami w przeszłość. W Pakości chętnie obejrzą kalwarię, w Inowrocławiu – romański kościół Imienia NMP, kościół farny św. Mikołaja i makietę klasztoru Franciszkanów. Zatrzymując się w Kruszwicy, nie powinni ominąć Mysiej Wieży, a przepływając przez Konin, obowiązkowo poszukają wiekowego znaku drogowego – Słupa konińskiego. Łąd zaprasza do zwiedzenia dawnego klasztoru cysterskiego i kościoła NMP i św. Mikołaja, a Pызdry z kolei zachęcają do obejrzenia pofranciszkańskiego zespołu klasztorowego i wystawy w domu podcienionym. Najwięcej śladów piastowskich turyści znajdą w Poznaniu. Na Ostrowie Tumskim, który opływa Warta, konieczne trzeba zobaczyć bazylikę archikatedralną oraz kościół NMP z tablicą informacyjną o znajdującym się pod nim palatium Mieszka I. Nowoczesne oblicze Szlak Piastowski pokaże w Bramie Poznania i rezerwacie archeologicznym Genius loci.

Brama Poznania: Z biegiem rzeki

Kto chce się przekonać, jak wygląda Poznań, a zwłaszcza Ostrów Tumski z perspektywy rzek: Cybiny i Warty, powinien skorzystać z oferty Bramy Poznania i wziąć udział w spływie kajakowym. W spływie mogą wziąć udział dorośli i dzieci. W ciągu półtorej godziny, niespiesznie wioślując, opływa się Ostrów Tumski i napawa niecodziennymi widokami. Spływy organizowane są od wiosny do jesieni, co pozwala zobaczyć Ostrów Tumski w Poznaniu w różnej aury i kolorystyce.

Bieg Lechitów

To najstarszy polski bieg masowy. Gnieźnieńscy działacze zainicjowali go w 1978 r. Od tamtego czasu co roku biegacze w półmaratonie pokonują drogę z Ostrowa Lednickiego do Gniezna. Ideą tego sportowego przedsięwzięcia jest – poza popularyzacją biegania – także upamiętnienie początków państwa polskiego. W 41. edycji liczba uczestników była rekordowa: ponad 4000. Biegacze, którzy po ukończeniu gnieźnieńskiej imprezy zdobyli Koronę Polskich Półmaratonów, zostali po królewsku uhonorowani: mogli zasiąść na tronie z koroną na głowie i w ten wzruszający sposób świętować swój sukces.

Bieg Piastowski

Ten popularny nie tylko w Polsce półmaraton (21,097 km) organizowany jest od 2008 r. Start usytuowany jest w Kruszwicy nieopodal Mysiej Wieży. Następnie wiedzie przez miejscowości Szarlej i Łojewo do Inowrocławia. Bieg Piastowski ma charakter otwarty: oprócz półmaratonu organizowane są biegi na 10 i 5 km oraz biegi młodzieżowe dla uczniów szkół podstawowych i średnich. Bieg Piastowski to znakomita okazja, aby połączyć pobyt w Inowrocławiu i Kruszwicy ze zwiedzaniem obu miast, w których śladów piastowskich nie brakuje.

Drogi św. Jakuba

Wchodzą one w skład sieci dróg pielgrzymich prowadzących do grobu św. Jakuba w Santiago de Compostela i są odtworzeniem jej historycznych fragmentów. Drogi (Camino Polaco, Wielkopolska Droga św. Jakuba, Nadwarciańska Droga św. Jakuba) przecinają się ze Szlakiem Piastowskim w Gniewkowie, Kruszwicy, Strzelnie, Gnieźnie, Poznaniu, Lubiniu, Łądzie i Pызdrach. W tych też miejscowościach pielgrzymi lub turyści podążający do grobu św. Jakuba mogą zetknąć się z dziedzictwem piastowskim.

fot. Andrzej Kaleniewicz

Wydawca: Wielkopolska Organizacja Turystyczna
Poznań 2019

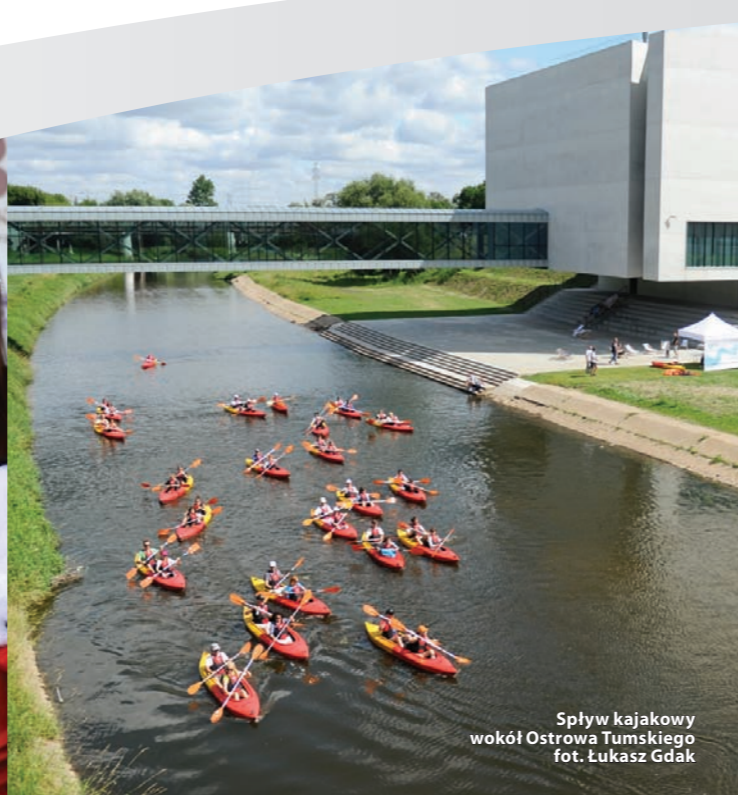
Autor: **Stefan Drajewski**

Projekt: **digraf.pl**

Fotografie: Grzegorz Ambroziak (Pakość), Dariusz Bednarek (Brześć Kujawski, Grzybowo, Inowrocław, Konin, Kruszwica, Marcinkowo, Mogilno, Płowce, Strzelno, Trzemeszno, Żnin), Karol Budziński (Pызdry), Jacek Cieślewicz (Kalisz), Maciej Maciejewski (Radziejów), Daniel Pach/UMWKP (Biskupin), Bartosz Styszyński, (Pobiedziska), Zbigniew Szmidt (Giecz, Lubiąż, Ostrów Lednicki, Poznań, Wągrowiec, Wenecja, Włocławek), Łukasz Zandecki (Łąd nad Wartą), Urząd Miasta Gniezna (Gniezno), Arch. Kujawsko-Pomorskiej OT (Kowal)

Bieg Lechitów,
zdobywcy Korony Polskich Półmaratonów
fot. ApeStudio, Grzegorz Gawalkiewicz

Spływ kajakowy
wokół Ostrowa Tumskiego
fot. Łukasz Gdak

Bieg Piastowski:
Kruszwica – Inowrocław
fot. Krzysztof Pałasz

Wielka Pętla Wielkopolski:
kompleks pofranciszkański w Pызdrach
fot. Andrzej Kaleniewicz

dla aktywnych